

Eripainos Omatunto-lehdestä v. 1907

Kirjoitussarja:

Salatiede ja salatieteilijät

Pekka Ervast

H. P. Blavatsky

Rudolf Steiner

*Kristosofinen
Kirjallisuusseura r.y.*

Salatiede ja salatieteilijät.

I.

Todistuksia etsittäessä.

Nykyaikainen teosofi on ihminen, jolla on varma elämäkatsomus ja jonka elämäkatsomus perustuu oman järjensä syvälliseen vakaumukseen. Hän uskoo tavallisesti jälleensyntymiseen, karmaan, eräihin yliaistillisiin asioihin ja erittäin ihmisten yleiseen veljeyteen, mutta olematta muuta kuin teosofi sanan jokapäiväisessä merkityksessä hänellä ei ole mitään yliaistillis-salatieteellisiin kokemuksiin perustuvia tietoja. Spiritistisiä tietoja hänellä voi olla ja joitakuita mystillisiä kokemuksia, aavistuksia, profetallisia unia y. m., joita sattuu muillekin ihmisille kuin teosofeille, mutta olematta salatieteilijä tai luonnollinen selvänäkijä, hänellä ei ole objektivisia kokemuksia luonnon ylempien tasojen salaisuuksista.

Silti meidän ei tule arvata vähäksi hänen elämänvakaumuksensa arvoa. Tunnettu amerikalainen kirjailija sanoo:

„Jokaiselle on hyvä hankkia jo varhain vähän filosofiaa elämäänsä. Se on oleva hänelle suureksi avuksi myöhemmin; se on monta kertaa koetuk-

sen hetkinä ja myöhemmässä elämässä oleva hänelle suurena lohdutuksen ja voiman lähteenä. Teemme ehkä — kohteliaasti — pientä pilaa semmoisesta henkilöstä, jolla on pikku filosofiansa, mutta jollei meillä itsellämme ole mitään senkaltaista, tulee aika, jolloin juuri tuo varman maailmankatsomuksen puute tekee pilkkaa meistä. Sattuuhan joskus — vaikkei se mikään sääntö ole — että se, jolla on elämänfilosofiansa, ei onnistu hyvin puhtaasti rahallisissa ja afärihommissa, mutta monasti filosofia tarjoo jotakin *todellista*, jota vailla raha-asioissa onnistuneempi on nääntymäisillään, vaikkei hän tiedä, missä vika on, ja jota hän ei kaikella rahallaan voisi ostaa, jos tietäisikin.”¹⁾

Juuri järjen vakaumukseen nojaava elämänfilosofia eli maailmankatsomus

¹⁾ R. W. Trine, Luonteen kasvatus. Englanninkielestä suom. P. E. Helsingissä 1903 (Teosofinen kirjakauppa ja kustannusliike.) Siv. 19, 20.

on välttämätön, sillä muuten hyväkin ihminen, semmoinen, jolla on ihanteita ja suuria tarkotusperiä, voi antaa tunteilleen liian suurta valtaa ja eksyä pois oikeuden ja totuuden tieltä. Jos meillä vain on ihanteemme selvänä, muttei keinot millä se on saavutettavissa, voimme huomaamattamme joutua siihen umpisokkeloon, jossa luulemme tarkotuksen pyhittävän keinoja. Jos uskonnollinen ihminen vain pitää mielessään jumalansa kostavaa pyhyyttä ajattelematta sitä pitkää tietä, jota ihmisten on kulkeminen, ennenkuin he saavuttavat jumalallisen täydellisyyden, tulee hänestä pian kiivas uskonkiihkoilija ja lopulta sydämetön, pahojen ja syntisten ihmisten tuomari. Jos sosialisti on liian malttamaton toivoessaan uuden yhteiskunnan tuloa, jossa oikeus, tasa-arvoisuus ja vapaus vallitsee, tulee hänestä ennen pitkää anarkisti, katsellessaan nykyisiä oloja, mutta punnitsematta, mitenkä niitä saisi itsestään muuttumaan.

Kun teosofit siis työskentelevät aatteittensa puolesta ja voimiensa takaa levittävät teosofista maailmankatso-musta, vetoavat he ihmisten järkeen ja koettavat ennen kaikkea herättää näitä ajattelemaan. Teosofinen puhuja ei menettele viisaasti, jos hän sanoo ensikertalaisille kuulijoilleen: „näin on asianlaita, sillä niin sanovat ne ja ne, ja he tietävät asian oikean laidan!“ Vaan hänen on tuotava samat asiat esiin tällä tavalla: „näin on minun vakaumukseni, sillä niin järki sanoo minulle — ja eikö se sano samaa teillekin?“ Alastominta auktoritetiuskoa olisi, jos joku uskoisi esim. jälleensyntymiseen sen nojalla, että Buddha, Jeesus, H. P. Blavatsky, Annie Besant tai C. W. Leadbeater ovat sanoneet tietävänsä, että ihmissielun kohtalo on ruumistua useampia kertoja maan päällä! Minkätähden meidän tulee uskoa reinkarnationiin? Tietysti sentähden, että se oppi selvittää meille monta elämän ongelmaa, jotka muuten turhaan huutavat ratkaisuaan.

Toinen asia on sitten, jos meillä persoonallisesti on järkevää syytä luottaa toisen sanoihin esim. sen nojalla, että me tunnemme hänet rehelliseksi ja selväjärkiseksi ihmiseksi; siitä silloin on uskollemme suurta tukea. Niinpä useimpien teosofien mielestä painaa paljon vaa'assa jälleensyntymisopin puolesta se tosiseikka, että tunnetusti totuutta rakastava ja vilpittömän Annie Besant sanoo tietävänsä, että se oppi on tosi. Mutta heidän uskonsa ja vakaumuksensa ei saa siihen perustua.

Kuitenkin on ihmisiä, jotka alituisen toistavat tuon vanhan väitteen: „todistakaa, niin me uskomme. Antakaa meidän nähdä, että ihminen elää kuoleman jälkeen, niin me uskomme. Antakaa meidän kuulla vainajien omilta huuilta, että he elävät ja syntyvät jälleen, niin me uskomme“.

Mitä teosofin tulee heille vastata? Aivan yksinkertaisesti näin: „minulla ei teosofina ole suoranaista tekemistä noitten n. k. todistusten kanssa. Menkää spiritistien ja fakiirien luo. Lukekaa spiritististä kirjallisuutta ja, jos ette siitä saa tyydytystä, käykää niiden puheille, jotka tutkivat spiritistisiä ja muita yliaistillisia ilmiöitä. Ehkä silloin saatte jotakin nähdä“. Ja jos teosofi itse sattuu olemaan semmoinen tutkija, niin kysyjän ehkei tarvitse kaukaa etsiä apua.

Mutta on ihmisiä semmoisia — ja kukaties kaikkien kerran tulee joutua siihen kohtaan — etteivät tyydy kirjoihin eivätkä kokeiluihin eivätkä oikein omaan itseensä. „Me tarvitsemme jotain muuta“, he sanovat, „olemme lukeneet kirjat, tutkineet henget ja nähneet ihmeet, mutta yhä meidän rauhaton sielumme janoa totuutta ja tietoa. Emme mitään tiedä, emme mihinkään ulkonaiseen luota. Oma järkemmekin tuntuu liian heikolta voidaksensa ratkaista näin tuiki vakavia asioita. Nyt on kysymys elämästä ja kuolemasta. Mitä meidän tulee tehdä?“

Ja silloin kuuluu ainoa vastaus: „menkää salatielijäin luo. Lukekaa

suurten salatieteilijäin sanoja, tutkikaa heidän neuvojaan”.

Mitä nyt ovat salatieteilijät ja mistä heitä on etsittävä ?

Salatieteilijät ovat ihmisiä, jotka tietävät ja taitavat jotakin salassa, s. o. näkymättömässä maailmassa. Heitä onkin etsittävä näkymättömästä maailmasta.

Eivätkö he siis eläkkään fyysillisessä maailmassa? Elävät tietenkin, mutta fyysilliseltä ulkomuodoltaan he ovat muitten ihmisten kaltaisia. Emme ulkonaisesti voi tietää, kuka on salatieteilijä.

Kuinka heitä siis voi löytää? Ainoastaan sillä tavalla, että he itse tulevat meidän luoksemme ja ilmottavat itsensä. Ja he tulevat meidän luoksemme silloin, kun me tarvitsemme heitä. Ja tämä tapahtuu silloin, kun olemme omin voimin edenneet tiellä niin pitkälle kuin saatamme.

„Tiellä?” Millä tiellä?

Sillä tiellä, joka vie totuuden tietoon ja jonka ensi askeleista salatieteilijät ovat julkisesti puhuneet sangen selvää kieltä. Jeesus esim. oli salatieteilijä juuri siinä merkityksessä kuin me nyt käytämme tätä sanaa. Hän oli kulkenut tien totuuden tietoon, toisin sanoen jumalan luo, hänessä asui totuus eli jumala elävänä ja hän saattoi neuvoa tietä muille. Hän sanoi: „tehkää niinkuin minä teille olen käskenyt, ja jumala on ottava asuntonsa teihin, niinkuin hän on minussa”.

Pitääkö meidän siis uskoa salatieteilijän sanoihin ? Emmekö täten joudu takaisin hylkäämäämme auktoritetiuskoon ?

Tavallaan, emmekä kuitenkaan.

Kuinka on meidän omien tiedemies-temme laita? Jos menemme tähtientutkijan luo ja pyydämme: „antakaa meille sama tieto kuin on teillä itsellenne”, niin mitä hän vastaa? „Hyvät ystävät”, hän sanoo, „minä voin ainoastaan kertoa teille tutkimusteni tuloksista. Jos pyritte samaan tietoon kuin minä olen pyrkinyt, teidän täytyy

kulkea sama tie, minkä minä olen kulkenut, suorittaa samat laskut, valvoa yöt, tutkia ja miettiä”.

No niin, ero siis ei ole suuri menettelytapaan nähden, tutkimusala vain on toinen. Ja miksi järki, joka selvästi näkee ihanteen, s. o. saavutettavan tiedon, vastustaisi tiellä kulkevista viisaampien neuvojen mukaan ?

Mikä sitten on se tieto, jonka salatiede lupaa adepteilleen ?

Sanoimme äsken, että salatieteilijä tietää ja taitaa jotakin näkymättömässä maailmassa. Tämä merkitsee ensiksikin, että hän jo eläessään astuu itse-tietoisenä siihen valtakuntaan, johon muut joutuvat kuoltuaan. Hänen ei tarvitse mediuimein välityksellä tiedustella vainajain kohtaloa, sillä hän voi itse seurustella heidän kanssaan heidän omassa maassaan ja nähdä omin silmin, mitenkä »kuolleitten saarella» on. Toiseksi hän oppii tuntemaan ja käyttämään näkymättömän luonnon voimia, samoin kuin fyysillinen ihminen pääsee fyysillisten luonnonvoimain avulla hän voi yksin aikaansaada samanlaisia ilmiöitä fyysillisellä tasolla kuin näkymättömät olennot spiritistisessä istunnossa mediuimein välityksellä. Kolmanneksi hän pääsee ihmisielun tarkaksi ja monipuoliseksi tuntijaksi ja voi katsahtaa taaksepäin omaan kehitykseensä aikojen vieressä ja monen elämän kuluessa. Neljänneksi hän pääsee luonnon jumalallisen muiston yhteyteen ja saattaa sen ikuisista aikakirjoista lukea sekä maapallon että elävien olentojen kehityshistorian. Viidenneksi hän joutuu suurenmoisten näkymättömien olentojen pariin, jotka antavat hänelle sekä henkistä voimaa että kaikenmoista opetusta salatuista asioista. Kuudenneksi hän vihitään maailman jalojen ja viisasten vapahtajien ja opettajien »valkoiseen veljeskuntaan» ja saa itse vähitellen kehittyä vapahtajaksi. Seitsemänneksi hän koko olennollaan saa tuntea ja nähdä jumalan joka paikassa läsnäolevaa ääretöntä rakkautta ja voi-

maa ja lopulta tulla jumalaa niin li-
kelle, että voi sanoa olevansa yhtä
hänen kanssaan. Niin, emme lainkaan
kykene kuvittelemaan, mitä kaikkea
uskalias salatieteilijä saa kokea. Sa-
noihan Jeesuskin: »mitä ei silmä ole
nähty eikä korva ole kuullut eikä ih-
misen sydämeen ole astunut, on ju-
mala valmistanut niille, jotka häntä ra-
kastavat».

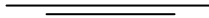
Kun salatieteilijän tulevaisuus on
näin ylevän korkea, ymmärrämme
muutta mutkitta, että se valmistus on
vaikea, joka vaaditaan varsinaiselle
tielle astujalta, ennenkuin oikea opet-
taja ilmestyy. Puhtaat jalat ja puhtaat
kädet ja sielulla siivet on sillä oleva,
joka mieli nosta taivaisia tikapuita.

Sillä kaikella on nurja puolensa. On
myös olemassa pahojen ihmisten sa-
lainen tieto ja taito, n. k. musta ma-
gia. Nämä »paholaiset» tosin eivät

nouse astralimaailmaa ylemmäksi, mutta
paljon hypnotisia ja muita voimia heillä
on käytettävänä ihmiskunnan tur-
mioksi; niitä he kehittävät itsessään
ollenkaan välittämättä siveellisistä omi-
naisuuksista, jopa suorastaan kuoletta-
malla kaiken epätsekkyytensä, inhi-
millisyytensä ja myötätuntonsa. On-
neton se ihminen, joka eteenpäin pyr-
kiessään joutuu heidän uhrikseen. Tä-
mä vaara on kuitenkin aina tarjona,
jos tavoittelee salatieteellistä kehitystä,
ennenkuin on pessyt sydämensä puh-
taaksi. Tärkeätä on niin muodoin, että
saamme niin selvät käsitykset kuin
mahdollista siitä tiestä, joka vie puh-
taitten ihmisten salaiseen viisauteen.

Ensi kerralla saavat lukijamme sy-
ventyä näihin asioihin, mutta silloin
jätämme sanavuoron taitavammalle ky-
nälle.

Pekka Ervast.

OMATUNTO

TEOSOFINEN AIKAKAUSLEHTI

3:s v.

HELSINGISSÄ, HELMIKUUN 15 P:NÄ 1907

N:o 2

Salatiede ja salatieteilijät.

II.

Käytännöllinen salatiede.

Tärkeätä pyrkijöille.

On paljon ihmisiä, jotka etsivät käytännöllistä salatieteellistä opetusta. Sentähden on välttämätöntä kerta kaikkiaan määrätä:

a) Mikä on olennainen erotus tietopuolisen ja käytännöllisen salatieteen välillä; eli toisaalta sen, mitä tavallisesti kutsutaan teosofiaksi, ja toisaalta salaisen tieteen välillä, ja:

b) Minkälaisia vaikeuksia piilee viime mainitun tutkimisessa.

On helppoa tulla teosofiksi. Jokainen, jolla on tavalliset hengenlahjat ja taipumusta metafyyllisen asioihin; joka on elämässään puhdas ja epäitsekäs, joka enemmän tuntee iloa lähimmäistään auttaessaan kuin itse apua saadessaan; joka aina on valmis uhraamaan omat ilonsa muiden hyväksi; ja joka rakastaa totuutta, hyvyttä ja viisautta niiden itsensä tähden eikä sen hyödyn tähden, jonka ne tuottavat — hän on teosofi.

Mutta aivan toinen asia on itse astua sille Tielle, joka johtaa tietämään, mitä on todella hyvä tehdä, ja oikein erottamaan hyvän ja pahan; sille Tielle, joka antaa ihmiselle voimaa tekemään mitä hyvää hän haluaa, usein näennäisesti sormeakaan nostamatta.

Sitäpaitsi on yksi tärkeä asia, joka pitää olla pyrkijällä selvänä, nimittäin se suunnaton, melkein rajaton vastuunalaisuus, jonka opettaja ottaa päälleen

opetuslapsen tähden. Jos katsomme itämaiden *guruja*, jotka opettavat avoimesti tai salaisesti, taikka länsimaitten harvoja kabbalisteja, jotka ryhtyvät opettamaan Pyhän Tieteen alkeita oppilailleen — vaikka nämä länsimaiset *hierofanit* usein eivät itsekään tiedä mihin vaaraan he antautuvat — niin jokainen näistä „opettajista” on saman järkähtämättömän lain alainen. Siitä hetkestä, jolloin he todella alkavat opettaa, siitä asti kuin antavat jonkun voiman — psyykkisen, älyllisen tai fyysisen — opetuslapsilleen, ottavat ne päälleen kaikki synnit, jotka heidän opetuslapsensa Salaisen Tieteen yhteydessä tekee, joko laiminlyömisestä tai suoranaisten teon kautta, aina siihen hetkeen, jolloin vihkimys tekee opetuslapsen Mestariksi ja vuorostaan vastuunalaiseksi. On olemassa salaperäinen ja mystillinen uskonnollinen laki, jota suuresti kunnioitetaan ja noudatetaan kreikkalaiskatolisessa kirkossa, mutta joka on puoleksi unohdettu roomalaiskatolisessa ja tykkäänään hävinnyt protestanttisessa kirkossa. Sillä on juurensa kristikunnan varhaisemmilta päiviltä ja perustansa äsken mainitsemassani laissa, jonka vertauskuva ja ilmaisija se on. Tarkotan dogmia lapsen ja sen kummien välisen suhteen ehdottomasta pyhydestä¹⁾. Nämä

¹⁾ Niin pyhäksi katsotaan kreikkalaisessa kirkossa täten syntynyt suhde, että avioliitto sa-

„kummivanhemmat” suostuvat muitta puheitta ottamaan päälleen kaikki vastakastetun — (öljyllä voidellun, kuten vihittäessä, todellakin mysterio!) — lapsen synnit siihen päivään asti, jolloin lapsi tulee vastuunalaiseksi yksilöksi, tietämään hyvän ja pahan. On siis selvää, miksi „opettajat” ovat niin vaite-
liaita, ja miksi „tsheeloilta” vaaditaan seitsemän vuoden koetusaika heidän kypsyytensä osottamiseksi ja niiden ominaisuuksien kehittämiseksi, jotka ovat sekä mestarin että opetuslapsen turvallisuudelle välttämättömät.

Salatiede ei ole magiaa. On verrattain helppoa oppia taikatemppeja ja niitä keinoja, millä fyysisen luonnon hienompia, mutta vielä aineellisia voimia käytellään; ihmisen eläimellisen sielun voimia saadaan piankin heräämään; niitä voimia, joita hänen rakkautensa, hänen vihansa, hänen intohimonsa voi saattaa toimintaan, voidaan helposti kehittää. Mutta tämä on mustaa magiaa — noituutta. Sillä vaikuttimesta ja yksin vaikuttimesta riippuu, tuleeko jostakin voiman käyttämisestä mustaa (vahingollista) vai valkoista (siunauksellista) magiaa. On mahdotonta käytellä henkistä voimaa, jos käyttäjässä vielä on pikkuisenkaan itsekkäisyyttä. Sillä jollei pyrkimys ole täydelleen puhdas, niin henkinen muuttuu psyykkiseksi, toimii astralitasolla, ja siitä voi tulla kauheita seurauksia. Eläimellisen luonnon kykyjä ja voimia voi itsekäs ja kostonhimoinen ihminen käytellä yhtä hyvin kuin epäitsekäs ja kaikki-uhraava; mutta hengen mahti ja voimat ovat ainoastaan täydellisesti puhdassydämen käytettävänä — ja tämä on *jumalallista magiaa*.

man lapsen kummivanhempien välillä pidetään pahimpana sukurutsauksena, laittomana, ja se täytyy purkaa. Tämä ehdoton naimiskielto ulottuu vielä kahden kummin lapsiin.

(„Kummi” tulee sanasta „gudmor” = „jumaläiti”. Samaten englanninkielessä esim. „godparents”, kummivanhemmat, oikeastaan merkitsee „jumalvanhemmat”.)

Suom.)

Mitä ehtoja vaaditaan siis siltä, joka tahtoo tulla „Divina Sapientian” (= jumalallisen viisauden) oppilaaksi? Sillä tiedettäköön, ettei mitään sellaista opetusta ole mahdollista antaa, jollei näihin määrättyihin ehtoihin ole suostuttu ja niitä mitä tarkimmasti noudatettu oppivuosien aikana. Tämä on välttämätön ehto. Ei kukaan voi uida ennenkuin hän tulee syvään veteen. Lintu ei voi lentää, jolleivät sen siivet ole kasvanneet ja jollei sillä ole edessään avointa tilaa ja rohkeutta siivilleen heittäytymään. Ihmisen, joka tahtoo käytellä kaksiteräistä miekkaa, täytyy olla täydellinen mestari tylsän aseiden käytössä, jottei hän heti ensi yrityksellä loukkaisi itseään — tai mikä pahempaa — muita.

Antaaksemme likimääräisen käsityksen niistä ehdoista, joita noudattamalla ainoastaan voidaan turvallisesti saavuttaa jumalallista viisautta, nim. siten ettei jumalallinen magia muutu mustaksi, otamme tähän yhden sivun niistä „yksityisistä säännöistä”, jotka on jokaisella opettajalla itämaissa. Tässä seuraavat kohdat ovat valitut suuresta joukosta ja sulkumerkkien välissä on selityksiä.

1. Opetuksen vastaanottamiseksi täytyy valita paikka, joka on omiaan pitämään mieltä muista asioista erillään ja joka on täynnä „vaikutusta-suovia” (magnetisiä) esineitä. Muitten muassa pitää siellä olla viisi pyhää väriä kehään koottuina. Paikan täytyy olla vapaa kaikista vahingollisista vaikutuksista, joita ilmassa leijailee.

(Sen paikan täytyy olla erinänsä eikä se saa olla mihinkään muuhun tarkotukseen käytetty. Viisi „pyhää väriä” on prisman valon taittumien määrättyyn tapaan järjestettyinä, sillä ne värit ovat hyvin magnetisiä. „Vahingollisilla vaikutuksilla” tarkotetaan häiriöitä, jotka johtuvat taisteluista, riidoista, pahoista tunteista y. m., koska näiden sanotaan painautuvan suorastaan astraliseen valoon s. o. paikan ilmakehään ja »liitelevän ilmassa.” Ensimmäinen ehto näyttää hyvinkin helpolta täyttää, mutta — lähemmin tarkastaessa nähdään, että se on yksi vaikeimpia.)

2. Ennenkuin oppilaan sallitaan tutkia „kasvoista kasvoihin”, on hänen hankittava ymmärtämisen alkeet vali-

tussa seurassa, missä on epätasainen luku muita maallikko-oppilaita (upäsakojaku).

(„Kasvoista kasvoihin” tarkoittaa tässä kohden muista erillään eli riippumatta olevaa tutkimusta, jolloin oppilas saa opetusta ollen kasvoista kasvoihin itsensä (korkeamman, jumalallisen itsensä) tai — gurunsa kanssa. Ainoastaan silloin saa itsekukin hänelle kuuluvan opastuksen, riippuen siitä, kuinka hän on käyttänyt tietoaan. Tämä voi tapahtua ainoastaan oppikauden loppupuolella.)

3. Ennenkuin sinä (opettaja) saat antaa *lanalle* (oppilaille) *Lamrinin* hyvät (pyhät) sanat tai saat antaa hänen „panna kuntoon” *Dubjedin*, pitää sinun tarkata, että hänen mielensä on kauttaaltaan puhdistunut ja rauhassa kaikkein kanssa, varsinkin muitten minäin kanssa. Muuten viisauden ja hyvän lain sanat hajoavat tuleen.

(*Lamrin* on *Tsong-kha-pa'n* kirjottama teos käytännöllistä opetusta varten, jossa on kaksi osaa, yksi kirkollista ja eksoteristä tarkotusta, toinen esoteristä hyötyä varten. „Panna kuntoon *Dubjed*” on samaa kuin valmistaa tietäjän käyttämät välikappaleet, kuten peilit ja kristallit. „Muut minät” tarkoittaa oppilaskumppaneita. Jollei oppivien kesken vallitse mitä suurin sopusointu, ei edistys käy mahdolliseksi. Opettaja toimeenpanee valinnan oppivien magnetisen ja sähköllisen luonnon mukaisesti yhdistämällä ja sovittamalla mitä huolellisimmin positiiviset ja negatiiviset ainekset.)

4. Upäsakojen täytyy oppiessaan pitää huolta siitä, että ovat yhdistetyt kuin käden sormet. Sinun pitää painaa heidän mieleensä, että mikä yhdelle tekee pahaa, tekee muillekin, ja että jollei yhden riemu löydä vastakaikua muiden rinnassa, silloin ei ole täytetty vaadittuja ehtoja ja on hyödytöntä jatkaa opetusta.

(Tämä tuskin tapahtuu, jos alussa tehty valinta täytti magnetiset vaatimukset. Tiedetään, että sellaisten tseeloiden, jotka muuten ovat olleet lupaavia ja valmiita totuutta vastaanottamaan, on täytynyt odottaa vuosikausia, sentähden että heidän mielenlaatunsa on tehnyt heille mahdolliseksi asettua oikeaan sointuun kumppaneittensa kanssa. Sillä —)

5. Gurun täytyy saada yhdessä-oppiskelevat soimaan kuin kanteleen (vinan) kielet, joista jokainen on erilainen, mutta jokainen antaa äänensä yhteiseen sopusointuun. Yhdessä täytyy heidän muodostaa koskettimisto, joka kaikissa osis-

saan vastaa (mestarin) pienintäkin kosketusta. Siten heidän mielensä avautuu viisauden sopusoinnulle, joka tietona väräjä itsekukin kautta ja saa aikaan tuloksia, jotka ovat läsnäoleville jumalille (suojelusenkeille) mieliksi ja lanulle hyödyksi. Siten on viisaus ainaaksi painuva heidän sydämeensä eikä lain sopusointu ole koskaan särkyvä.

6. Niiden, jotka haluavat saada *siddheihin* (okkultisiin voimiin) johtavan tiedon, on kokonaan kieltäydyttävä elämän ja maailman turhuuksista (sitten seuraa luettelo siddheistä).

7. Ei kukaan voi tuntea erotusta itsensä ja oppikumppaneittensa välillä, kuten esim. „minä olen viisain”, „minä olen pyhempi ja rakkaampi opettajalleni ja piirissäni kuin veljeni” y. m. — ja siitä huolimatta pysyä upäsakana. Hänen ajatustensa täytyy olla etupäässä kiinnitettyinä sydämeen ja hänen täytyy karkottaa sieltä kaikki vihamieliset ajatukset jotakin elävää olentoa kohtaan. Sen (sydämen) täytyy syvästi tuntea, ettei ole mitään erotusta sen ja muitten olentojen ja koko luonnon välillä; muuten ei mitään edistystä voi saavuttaa.

8. Lanun on pelättävä ainoastaan ulkonaista elävää vaikutusta (elävistä olennoista lähtevää magnetismia). Tämän vuoksi, vaikka hän on yhtä kaiken kanssa sisäisessä luonnossaan, täytyy hänen huolellisesti pitää ulkonaista ruumistaan erillään kaikista vieraista vaikutuksista: ei kukaan muu kuin hän itse saa juoda tai syödä hänen kupistaan. Hänen täytyy välttää ruumiillista kosketusta (s. o. että hän johonkin koskee tai häneen kosketaan) ihmisten samoin kuin eläinten puolelta.

(Ei sallita pitää mitään mieli-eläimiä ja muuta miin puihin ja kasveihin on kielletty koskettamista. Oppilain on niin sanoakseni elettävä omassa ilmapiirissään saattaakseen sen yksilölliseksi okkultista tarkotusta varten.)

9. Mielen täytyy olla tylsä kaikkeen muuhun kuin luonnon yleisimpiin totuuksiin nähden, jottei „sydämen opetus” tulisi ainoastaan „silmän opetuksiksi” (s. o. tyhjäksi eksoteriseksi muodollisuudeksi).

10. Ei minkäänlaista elimellistä ruokaa, ei mitään, jossa on henki, saa oppilas syödä. Ei viiniä, ei mitään päihdytysjuomaa eikä oppiumia saa nauttia; sillä nämät ovat kuin *Ihamayin* (pahoja henkiä), jotka tarttuvat varomattomaan ja turmelevat ymmärryksen.

(Viinin ja väkevien juomien arvellaan sisältävän ja säilyttävän kaikkien niiden miesten huonon magnetismin, jotka ovat ottaneet valmistukseen osaa; kunkin eläimen lihassa arvellaan säilyvän sen psyykkiset ominaisuudet).

11. Mietiskeleminen, pidättäytyminen kaikessa, siveellisten velvollisuuksien täyttäminen, jalot ajatukset, hyvät teot ja kauniit sanat ja samoin hyvä tahto kaikkia kohtaan ja itsensä täydellinen unohtaminen ovat varmimmat keinot tiedon saavuttamiseksi ja valmistukseksi korkeimman viisauden vastaanottamiseen.

12. Ainoastaan siten että ylläolevia sääntöjä ankarasti noudatetaan voi lanu toivoa hyvään aikaan saavuttavansa arhatien siddhit, ja tämä kasvaminen saattaa hänet vähitellen tulemaan yhdeksi kaikkeuden kaiken kanssa.

Nämä kaksitoista sääntöä ovat otteita noin 73:n joukosta, joita olisi hyödytöntä luetella, kun ei niillä ole Europassa merkitystä. Mutta nämäkin harvat riittävät osottamaan, mitä lukemattomia vaikeuksia on sellaisen „upāsakaksi” pyrkivän tiellä, joka on syntynyt ja kasvanut länsimaissa.¹⁾

Koko länsimaisen ja varsinkin englantilaisen kasvatuksen kannustimena on kilpailun ja taistelun aate; jokaista lasta yllytetään oppimaan nopeammin, pääsemään kumppaneittensa edelle ja ohitavalla millä hyvänsä. „Kilpailua kaikessa ystävyydessä” viljellään uutusterasti ja samaa henkeä kasvatetaan ja vahvistetaan kaikissa elämän kohdissa.

Kun tällaisia aatteita tyrkytetään lapsuudesta asti, niin kuinka länsimaalai-

nen voi saada itsessään sellaisia tunteita oppikumppaneitaan kohtaan „kuin saman käden sormet”. Eivätpä nuo oppikumppanit ole edes hänen luontoisiinsa tai hänen itsensä valitsemia persoonallisen myötätuntonsa ja arvonantonsa nojalla. Hänen opettajansa on ne valinnut aivan toisilla perusteilla, ja joka tahtoo olla oppilas, hänen täytyy ensinnä olla kyllin vahva kuolettaakseen sydämestään kaikki vastenmielisyyden ja epäsovun tunteet muita kohtaan. Kuinka moni länsimaalainen on valmis edes vakavasti koettamaan tätä?

Ja sitten jokapäiväisen elämän pikku-seikat, siinä on käsky, ettei saa koskea edes lähimmän ja rakkaimman henkilön kättä. Kuinka vastoin kaikkia länsimaalaisia käsityksiä rakkaudesta ja hyvän tahtoisuudesta! Kuinka kylmältä ja kovalta se näyttää. Ja onhan itsekästä, sanovat ihmiset, olla suomatta muille iloa oman kehittymisensä vuoksi. Hyvä, jättäkööt siten ajattelevat toiseen elinkauteen yrityksensä toden teolla päästä Tielle. Mutta älkööt ylpeikkö luulotellussa epäitsekäisyydessään. Sillä itse asiassa he antavat aivan näennäisten asioiden pettää itsensä, tavanmukaisten käsitysten, jotka perustuvat turhaan, ylenmääräiseen tunteellisuuteen eli n. k. kohteliaisuuteen, epätodellisen elämän asianhaaroihin eikä totuuden käskyihin.

Mutta vaikei otettaisikaan huomioon näitä vaikeuksia, joita voidaan pitää „ulkonaisina”, vaikka ne silti ovat sängen tärkeitä, niin kuinka voivat länsimaalaiset opetuslapset virittää mieltänsä keskinäiseen sopusointuun, niinkuin heiltä tässä vaaditaan? Niin vahvaksi on persoonallinen itsekkyyks kasvanut Europassa ja Amerikassa, ettei ole edes sitä taiteilijakoulua, jonka jäsenet eivät vihaisi ja kadehtisi toisiansa. „Ammatillinen” viha ja kateus on tullut sananparreksi; jokainen koettaa kostuttaa itseään millä hintaa hyvänsä ja niin sanottu kohteliaisuudetkin ovat vain ontoja naamareita, jotka peittävät pahansuopaisuuden mustia henkiä.

Idässä „erottamattomuuden” henkeä

¹⁾ Tahdomme muistuttaa, että kaikkia „tsheeloja”, maallikko-oppilaitakin kutsutaan „upāsakoiksi” ensimmäiseen vihkimiseen saakka, jolloin tulevat lanu-upāsakoiksi. Siihen päivään asti niitäkin, jotka kuuluvat luostareihin ja elävät erillään, pidetään „maallikkoina”.

jo lapsuudesta asti terotetaan yhtä paljon kuin lännessä kilpailun henkeä. Personallisen kunnianhimon, personallisten tunteiden ja halujen ei anneta siellä kasvaa niin hillittömiksi. Kun maaperä luonnostaan on hyvä, niin sitä viljellään oikealla tavalla ja lapsi kasvaa mieheksi, jossa on voimakkaaksi kehittynyt tapalistaa alempi minänsä korkeammalle. Lännessä ihmiset pitävät omaa mieltymystään ja vastenmielisyyttään muita ihmisiä ja asioita kohtaan johtavina aatteina, joiden perustuksella he ainakin toimivat, jolleivat niistä tee lakeja elämälleen ja koeta niitä muillekin tyrkyttää. Ne jotka valittavat oppineensa liian vähän Teosofisessa Seurassa, pankoot

sydämelleen nämät sanat, jotka ovat otetut *Path'*lehden viime helmikuun numerosta: — „Avain joka asteella on pyrkijä itse”. „Jumalan pelko” ei ole „viisauden alku”, vaan *itsensä* tunteminen, joka on *viisaus itse*.

Kuinka suurenmoiselta ja todelta siis okkultismin tutkijalle, joka on alkanut käsittää muutamia edellä olevista totuuksista, näyttääkään se vastaus, jonka Delfoin oraakkeli antoi kaikille Salaista Viisautta etsiville — joita sanoja viisas Sookrates yhä uudelleen toisti ja painoi mieleen — *ihminen tunne itsesi . . .*

H. P. B.

(Suomennos englannin kielestä.)

Salatiede ja salatieteilijät.

III.

Kaita tie.

„Ahdas on se portti ja kaita se tie, joka vie elämään”, sanoi mestari Jeesus, ja vaikka me kristityt yleensä olemme unohtaneet panna arvoa mestarimme sanoihin, elää meissä yhä vielä vaistomainen tietoisuus siitä, että jonkinmoinen elämän tie on olemassa. Samalla aavistamme ja uskomme, että tämä elämäntie on kaita siinä merkityksessä, että se on surujen ahdistama ja yksinomaan vaivoille ja vaikeuksille altis. Ja kun nyt teosofinen liike nuortuneella voimalla julistaa tätä vanhaa oppia kaidasta elämäntiestä, kuvastuu monen hartaan kuulijan mieleen tuttu kuva maailmaa pakenevasta katumuksentekijästä. Ja ehkä moni tämän lehden lukija, käydessään läpi H. P. Blavatskyn kirjoituksen „käytännöllisestä salatieteestä”¹⁾, tuli ajatelleeksi kertomuksia kristityistä pilaripyhimyksistä, munkeista ja erakoista, itämaalaisista itsensäkiduttajista, fakireista ja kerjäläismunkeista, keskiaikaisista asketeista j. n. e., ja samalla kysyneeksi itseltään, mitä meidän vapautta ja valistusta rakastavalla ajallamme on niiden kanssa tekemistä?

Tosin sen, joka vähänkin tietää, mitä kaidalla tiellä tarkotetaan, täytyy myöntää, että se tie on kivikkoista ja ohdakkeista, että se kulkee ahtaiden solien läpi ja ammottavien kuilujen yli, mutta jos hänen tietonsa tähän pysähtyy, ei se käsitä muuta kuin totuuden toisen puolen. Sillä miksikä jättäisimme mainitsematta, että kaita tie on alppitie, joka oikaisee suoraan huimaavia huippuja kohti? Ja kun vuoripolkua nousee, silloin askel askelelta puhdistuu ilma, laajenee näköala ja muuttuu maailma yhä suurenmoisemmaksi; lopulta siintää jo lumihuippujen lomitse kultainen temppele auringonnousun ikuisessa

kevätsmaassaa ja kuuluu kaukaa tempelistä pyhiinvaeltajan korviin taivaallisten kuorojen kuninkaalliset symfoniat. Joskin siis kaitaa tietä kulkijan eli salatieteilijäksi pyrkijän elämä on suruissaan syvempi kuin muiden ihmisten, on myös hänen ilonsa riemukkaampi ja hänen riemunsa ylevämpi kuin muiden. Ja mitä siihen tulee, että meidän valistunut aikamme vastenmielisesti kuulee puhuttavan erityisestä elämäntiestä, ei liene totuus silti muutettavissa. Jos elämässä on olemassa kaita tie, ei sen olemassaolo riippune toisen tai toisen ajan mieli-johteista, jotka pysyvät hetken ja haihtuvat kuin tunnelmat ainakin, vaan lie-nee sen perusta laskettu vankemmalle kalliolle.

Mikä sitten on tämä kaita tie ja miten sen olemassaolo on ymmärrettävissä? Ja mikä on se vaara, jonka kerrotaan uskaliasta astujaa uhkaavan? Näihin kysymyksiin tahtoisimme nyt koettaa vastata, ja vastaus meille selvenee, jos vähän tarkastamme ihmiselämää yleensä.

Ihmisen poveen on kätkeytyä elämänhalu ja hänen sydäntään elähyttää pyrkimys onneen. Tähän vanhaan kaikkien todeksi myöntämään lauseeseen voimme lisätä: häntä elähyttää myös vaistomainen tunne siitä, että jos hän osaisi ottaa elämän aivan luonnolliselta kannalta, hän olisi onnellinen. Mikä olisi sitten tämä luonnollinen kanta? Sitä hänen on vaikea yksityiskohtaisesti selvittää, mutta hänen epämääräinen vaistonsa ilmoittaa hänelle luonnollisen elämän perussävelet niin sanoaksemme. Ja nämä perussävelet ovat yhtä selviä kuin yksinkertaisia. Niiden mukaan ihmisen tulisi elää luonnon välittömässä yhteydessä, täydellisessä luottamuksessa ja tottelevaisuudessa luonnon lakeja kohtaan ja täydellisessä ajattelemattomuus-

¹⁾ Kts. Omantunnon helmikuun numeroa 1907.

dessa filosofisessa merkityksessä. Viimeinen ehto on erittäin tärkeä: ajatella ihminen ei saisi, ei tutkia, ei etsiä, ei kysellä, vaan elää ainaisessa nykyhetkessä ja olla onnellinen. Niin pilkallisilta kuin nämä sanat tuntunevatkin, lie nee tuskin sitä ajattelevaa ihmistä, joka ei joskus olisi salaisesti huudahtanut: kunpa pääsisin vapaaksi tästä alati ahertelevasta kulttuuriministäni, kunpa pääsisin lapseksi luonnon helmaan!

Kuitenkin näemme, että tämä hurskas toivomus ei toteudu. Ihmiset, jotka lähtevät yhteiskuntakoneiston humua pakoon, huomaavat pian, että humu kuuluu heidän piilopaikkaansaakin, elleivät sitä ennen itse ole alkaneet ikävöidä takaisin vanhaan humuun. Erakko, joka semmoisista syistä pakenee yksinäisyyteen, saapi aina kokea, ettei mikään paikka suojaa häntä siitä maailmasta ja siitä humusta, jota kutsutaan hänen omaksi minäkseen. Useimmat ihmiset unohtavatkin seuraavassa silmänräpäyksessä tuon hetkellisen tunnelmansa. Ja totta on, että kun hiukan lähemmältä tarkastamme inhimillistä sieluelämää, oivallamme, että tuomoinen luonnollinen ihanne-elämä onkin mahdottomuus. Miksi? Sentähden että ihmisen sielussa elää paljon muuta kuin tuo lapsellinen onnen vaisto. On ikäänkuin ihmistä ajaisi eteenpäin, väsymättä eteenpäin, salaperäinen voima, joka pukeutuu tuhansiin muotoihin. Milloin se houkuttelee häntä kauneutena — silmän korvan tai mielikuvituksen — ja tekee hänestä taiteilijan, säveltäjän tai runoilijan; milloin nautinnonhimona, joka leikkaa hänen sielultaan siivet ja saa hänet loassa rypemään. Milloin sama salaperäinen kulttuurivaisto kannustaa häntä tietoon pyrkimään ja havaintoja ja keksintöjä tekemään, joista miljonille on hyötyä tai tuhoa, milloin se taas vallanhimona ja ylpeytenä houkuttelee häntä toisten hartioille kiipeemään sekä heikompia ja tyhmempiä sortamaan. Sama salaperäinen voima vetää häntä myös iankaikkisena hyvyytenä ja rakautena puoleensa ja saa hänet pol-

vistumaan eteensä hiljaisessa hartauksessa.

Teosofeina meidän ei ole vaikea käsittää näitä seikkoja. Lapsellinen onnen vaisto, josta äsken puhuimme, on itse asiassa sielumme muistiin jäänyt tunnelma menneistä ajoista. Jos tunemme pääpiirteet ihmiskunnan kehityshistoriasta salaisen opin valossa, tiedämme, että Lemurian ja alussa Atlantiksenkin muinaisilla mannermailla ihmiskunta eli kultaisen lapsuutensa ajat juuri semmoisissa luonnollisissa ja alkuperäisissä sivistysoloissa, joista ajattelevamat yksilöt vieläkin uneksivat. Ne ajat ovat ainaiseksi vaipuneet muistojen yöhön, mutta ovat myös painaneet siksi syvän leiman niihin sieluihin, jotka silloin elivät mukana ja johonkin määrin osasivat ajatella, että vielä tänä päivänä niiden aikojen muistot hämärinä tunnelmina nousevat meidän tajuntaamme. Samalla tavalla vaikuttavat meihin joka ruumistuksessa saman ruumistuksen lapsuuden muistot, mikäli ne ovat olleet onnellisia ja sopusointuisia.

Mitä taas siihen kehitysvoimaan tulee, joka ei anna ihmiselle rauhaa, tiedämme, että se on jumalallinen elämä eli jumala, joka vaikuttaa meihin meidän oman minuutemme kautta; se on ihmisessä asuva jumala, joka häntä kasvattaa ja kehittää. Ja jos silloin kysymme, kuinka jumalan voima saattaa esiintyä pahana, kuuluu vastaus, että paha ja hyvä tässä kohden ovat suhteellisia käsitteitä. Kaikki paha esiintyy ensin hyvän muodossa; kokemus vasta näyttää korkeamman hyvän, joka tuomitsee edellisen pahaksi. Tämä on jumalan tapa kasvattaa ihmistä elämän koulussa.¹⁾

Oppi jumalan kaikkiallisuudesta ja ihmistä elähyttävästä jumalallisesta hengestä tavataan kaikissa suurissa uskonnoissa, ja totta tosiaan emme ilman sitä ymmärtäisi elämää, emme ulkonaisen maailman emmekä ihmisen sisäisen maa-

¹⁾ Pahalla on kyllä syvempikin merkitys n. k. mustan magian yhteydessä.

ilman elämää. Mutta jumaluskon valossa pimeimmätkin kohdat kirkastuvat.

Kaikissa teologioissa tapaamme myös opin jumalan kolminaisuudesta. Yhtä järjettömältä kuin tämä oppi pintapuolisesti tuntuukin — ja järjetön se on, jos kuvittelemme jumalaa maailmasta erillään olevaksi kolmiyhteiseksi jättäläiseksi —, yhtä järjelliseksi ja filosofiseksi me sen havaitsemme, jos esim. katsomme sen tarkottavan ja kuvaavan jumalallisen elämän suhdetta ihmishengkeen. Sen takana tietysti piilee myöskin syvempi totuus, jota vähitellen voimme oppia aavistamaan, mutta piankin ymmärrämme sen tältä niin sanoaksemme inhimilliseltä kannalta.

Ihmisen hengessä erotamme kolme olemuspuolta: tahdon, tunnon ja tiedon eli ajatuksen (järjen), ja niistä päätämme nyt, että jumalallisessakin tajunnassa on nämä kolme olemuspuolta: tahto, tunto ja tieto. Emme ole tottuneet käyttämään näitä nimityksiä; ja epäilemättä kolme tuollaista abstraktista sanaa ei selvittäisi meille jumalaa läheskään niin paljon kuin jokainen ihminen voi hengessään jumalaa käsittää. Uskonnoissa on sentähden aina annettu jumalan olemuspuolille nimiä, jotka ovat samalla epäfilosofisempia ja kuvaavampia, koska ne ovat elävämpiä ja konkretisempia. Jos tahdomme niitä välttää, olemme pakotetut toisenlaisilla sanoilla kuin yllämainituilla ilmaisemaan, mitä sydämemme ja järkemme kuiskaa meille jumalasta. Jumala tahtona ei ole paljasta tahtoa, vaan on pyhää, oikeata, voittamatonta tahtoa. Samaten hän tuntona on rajatonta rakkautta ja ihanuuden riemua, ja tietona kaikkietävää ajatusta ja viisautta.¹⁾ Voisimmekin vallan hy-

vin käyttää perin uudenaikaista monistista kolminaisuutta: hyvyys, kauneus, totuus¹⁾, joka mainiosti kuvaa jumalamme olemuspuolia, kunhan vain muistamme, ettei ole puhe abstraktisista käsitteistä, elottomista ihanteista, vaan korkeimmasta ja elävimmästä todellisuudesta.

Kun tällä tavalla käsitämme jumalan kolminaisuuden, ymmärrämme, minkälaisessa vuorovaikutuksessa jumalallinen ja inhimillinen henki ovat toisiinsa, ymmärrämme myös niitä erilaisia viettejä ja vaistoja, jotka heräävät ihmisen sielussa. Ihmisen henki on itse asiassa jumalallinen kolminaisuus heijastuneena yksilölliseen tajuntaan, ja ihmistä on syystä kutsuttu jumalan kuvaksi. Seuraava taulu painaa mieleemme nämä suhteet:

Jumalallinen Ja Inhimillinen kolminaisuus.

Jumala.

Sat	Isä	Tahto	Voima	Hyvyys
Ananda	Poika	Tunto	Aine	Kauneus
Tshit	P. Henki	Tieto	Henki	Totuus

Ihminen.

Atmâ	Tahto
Buddhi	Tunto
Manas	Tieto

Ihmiskunnan kultaisena lapsuudenaikana, jolloin ihmisen henkinen kolminaisuus oli kuin tyhjä lehti verrattuna siihen, miksi se nyt on kehittynyt, alistui ihminen luonnon pakosta viisaitten opettajiensa johdatettavaksi. Hänen järkensä ei kysellyt, ei epäillyt, hänen tahtonsa ei osannut muuta kuin nöyrästi totella ja hänen tuntuonsa oppi sen vuoksi juomaan onnen ja autuuden maljasta.

Toista on nyt. Pitkinä vuosituhansina on ihmiskunta saanut kulkea omin päin, sen lapsuusaika on ohi, nyt se itse oppii hyvän ja pahan läksyn, nyt se itse elämän koulussa viisastuu ja taitavaksi kehittyi; ja lukemattomia ovat sen lankeemukset. Sen omassa povessa asuva henki ajaa sitä eteenpäin; kun ei se

¹⁾ Filosofinen kolminaisuus on Tietoisuus (henki) ja Ulottuvaisuus (aine) sekä niitä yhdistävä Voima (elämä), joka saa aikaan kaikki ne erilaiset Tietoisuuden ja Ulottuvaisuuden väliset suhteet (rajotukset), joita ilmennyt maailman-kaikkeus edustaa. Tämän kolminaisuuden ja tekstissä esitetyn yhdenmukaisuus on ilmeinen: tietoisuus vastaa tietoa, ulottuvaisuus tuntoa (kauneutta) ja voima tahtoa.

¹⁾ Ernst Hæckel, Världsgätorna, siv 390.

tietä näe, hapuilkoon pimeässä ja kompastukoon.

Mutta johtotähti ihmiskunnalla on: jumalan henki sen oman hengen sydänmaassa. Jumala hyvytenä herättää ihmisen tahdossa hyvyyden, pyhyden, oikeuden kaipuun ja ihmisen sielu on valmis ottamaan vastaan *uskonnon* voiman. Jumala kauneutena herättää ihmisen tunnossa kauneuden, rakkauden ja sopusoinnun kaipuun ja ihmisen sielu kehittyi *taidetta* ymmärtämään ja luomaan.¹⁾ Jumala totuutena herättää ihmisen ajatuksessa totuuden, tiedon ja viisauden kaipuun ja hänen sielulleen avautuu *tieteen* ja *filosofian* uusi maailma. Ja näistä hänen kolminaisen henkensä kolmesta toiminnasta syntyy kulttuuri.

Tämä on kuitenkin vain ihmiselämän valopuoli. Jumalallinen elämä virranneena yksilölliseen tajuntaan herättää tässä tajunnassa kaihon — jumalaan. Kaihonsa tyydytystä yksilöllinen tajunta — ihminen — etsii puhtaassa muodossaan ihmishengen kolmea yllämainittua kulttuuritietä pitkin; nämä tiet kulkevat ylöspäin ja sisäänpäin. Mutta sen kautta, että jumalallinen elämä virtaa sisästäpäin ihmisen yksilölliseen tajuntaan, joka siis joutuu ikäänkuin kahden tulen väliin — sisäisen subjektivisen maailmansa ja ulkonaisen objektivisen maailman yhtymäkohtaan, ihminen ei ollenkaan heti eikä läheskään aina ymmärrä suunnata katsettaan sisään- ja ylöspäin, mistä jumala todella on löydettävissä, vaan ulospäin ilmenneeseen maailmaan.²⁾ Tästä on silloin seurauksena, että ihminen, etsien jumalaa ulkomaailmasta, ikäänkuin vetää itseensä ju-

malallista elämää ja koettaa tehdä sitä omaksi persoonalliseksi omaisuudekseen, sen sijaan, että hänen pitäisi antaa itsensä jumalalle. Hänen tiensä kulkevat ulospäin ja alaspäin, ja jumalallinen elämä muuttaa hänen tajunnassaan muotoa ja väriä. Jumalallisen tahdon asemasta hän näkee oman tahtonsa, jumalallisen tiedon asemasta oman viisautensa, jumalallisen tunnon asemasta omat tunteensa. Hyvyys muuttuu vallanhimoksi, totuus ylpeydeksi ja kunnianhimoksi, kauneus nautinnonhimoksi, ja niiden kintereillä seuraavat muut paheet ja itsekkyyden muodot.

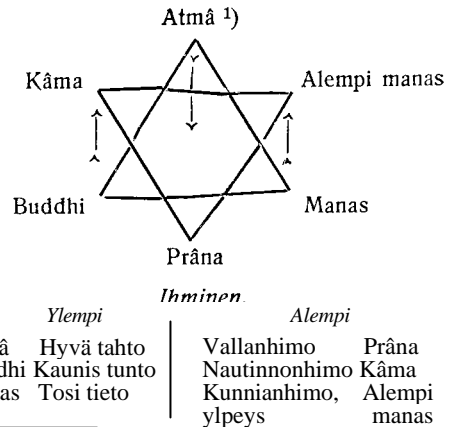
Sillä kehitysteella, jolla ihmiskunta nyt on, vallitsee niin muodoin ristiriita valon ja pimeyden valtakunnan välillä. Ihmisellä on kaksi minää, ylempi ja alempi. Ylempi vetää häntä sisäisen jumalan luo, alempi ulospäin etsimään kaihollaan tyydytystä objektivisesta elämästä. Korkeamman minän puhdas kolmio on vajotessaan aineelliseen maailmaan kääntänyt kärkensä alaspäin.

Seuraava taulu painaa mieleemme nämä suhteet:

Kolminaisuus ja sen nurin käännetty kuva.

Jumala.

Tahto Hyvyys
Tunto Kauneus
Tieto Totuus

¹⁾ Taidetta ei ole ainoastaan soitto, laulu, ru-nous j. n. e., vaan koko se puoli ihmiselämästä, joka välittömästi on tekemisissä tunteen ja kau-neuden luovan voiman kanssa, kuten ystävyys, rakkaus, perhe-elämä, yhteiskunnallinen elämä j. n. e.

²⁾ Tarkemmin määriteltynä teosofisella kie-lellä: sielun silmä on korkeammalla mentali-tasolla. Sen sijaan, että se kääntäisi katsettaan korkeammille tasoille, se kumartuu alaspäin kol-minaismaailmaan — mikä tietysti on välttämätöntä kehitykselle.

¹⁾ Atmā merkitsee *itse, henki*; buddhi on

Kuvio on sangen opettava. Henkinen tunto ja korkeampi järki muuttuvat himoksi ja alemmaksi, itsekkääksi ymmärrykseksi, ja nämä jälkimäiset nousevat ihmisen tajunnassa edellisten yläpuolelle. Mutta tahto, joka muuttuu elämänvoimaksi, pysyy yhä korkeimpana ihmisen tajunnassa, niin että hän luulee oman tahtonsa häntä hallitsevan, vaikka hallitsijana onkin himo ta ymmärrys, joita elämänvoima palvelee. Tahtonsa yhteyteen hän niinmuodoin ei laisinkaan pääse, niinkauan kuin himo ja ymmärrys sen vangitsevat.

Onko nyt tämä ristiriita ylempään ja alemman välillä oleva ikuinen? Onko ihmiskunta aina oleva valon ja pimeyden valtakuntain taistelukenttänä? Eikö ylempi koskaan kukista alemmaa?

Monet ihmiset uskovat, että taistelu on ikuinen. „Aina ovat hyvä ja paha olleet keskenään ristiriidassa”, he sanovat, „aina tulee niin olemaan”. Heidän viisautensa on alistumista (resignatsionia) välttämättömyyden alle, heidän uskontonsa on ivaa ja epäilystä, heidän rakkautensa on katkeruutta täynnä.

Mutta heidän uskonsa erehtyy. Kaikki tietäjät ja profetat ovat nähneet ja enustaneet, että aika on tuleva, jolloin ihmiskunta voittaa takaisin lapsuutensa ihanuuden. „Sillä katso, minä luon uuden taivaan ja uuden maan”, laulaa juutalainen Jesaias, „ja entisiä ei pidä muistettaman eikä mieleen johdatettaman. Vaan iloitkaa ja riemuitkaa iankaikkisesti niissä, kuin minä luon. Sillä katso, minä luon Jerusalemin iloksi ja hänen kansansa riemuksi.” Ja hän lopettaa kuvauksensa noilla kuuluisilla sanoilla: „Ei heidän pidä hukkaan työtä tekemän eikä turmelluksessa synnyttämän: sillä he ovat Herran siunattuun siemen, ja heidän jälkeentulevaisensa heidän kansansa. Ja tapahtuu, että ennenkuin he huutavat, tahdon minä vastata; koska he vielä puhuvat, tahdon minä kuulla. Susi ja lammais pitää ynnä laimella käymän, jalopeura ja härkä yhdessä korsiä syömän, ja käärmeet pitää maata syömän. Ei heidän pidä vahinkoa te-

kemän eikä turmeleman koko minun pyhällä vuorellani, sanoo Herra.” (Jesaias, 65:17—25). Samalla tavalla puhutaan kaikissa uskonnoissa tuhatvuotisesta autuuden valtakunnasta, joka kerran tuleva on ja jolloin ihmiskunta „ikuisessa taistelussaan” on antanut paremman minänsä lopullisesti voittaa alemman.

Emme tiedä, koska tämä tuhatvuotinen valtakunta astuu alas maan päälle; historiallinen kehitys on vähitellen vievä siihen: vähitellen on sivistys voittava barbarismin, järjestys anarkismin, rakkaus vihan, viisaus sorron ja kauneus himot. Mutta sen me tiedämme, että ennenkuin tuhatvuotinen valtakunta alkaa, on ihmiskunta käyvä läpi suuren koetuksen. Ennen sen ajan koittoa on jokaiselle ihmiselle tuleva, ennemmin tai myöhemmin ruumistustensa sarjassa hetki, jolloin hän herää itsetietoiseksi elämän mahdollisuuksista, jolloin hän näkee *Tien*. Ennen hän on sielunsa pakosta etsinyt jumalaa uskonnosta, tieteestä, filosofiasta, elämästä taiteesta — ja myös halujensa ja viettiensä ja mielikuvitustensa ja ylpeytensä ja vallanhimonsa tyydytyksestä; nyt hän äkkiä näkee, että todella on olemassa tie jumalan luo — ja samalla, että on olemassa tie, joka vie jumalasta pois. Hän seisoo mahtavan valinnan edessä. Onko hän kulkeva oikealle ja antava kunnian jumalalle vai onko hän astuva vasemmalle omaa personallisia ylisuuruuttaan kohti? Oikea tie on alussa kolkko, yksinäinen, kylmä — hän ei näe portin luona, että edempänä tie vaalenee ja kirkastuu. Mutta vasemmalla houkuttelee tummanpunainen valo ja suuret nautinnot ja ääretön ylpeys. Minkä hän on valitseva?

Ihminen on sillä hetkellä valkoisen ja mustan magian tienhaarassa. Valkoisen magian puolella kutsuu *viisaus* ja *työ*, mustan puolella houkuttelee *valta* ja *nautinto*. Pitkin kehityksensä kulkua on elämä tuonut ihmisen eteen hyvän ja pahan kahdet mahdollisuudet. Ihminen on ensin valinnut pahan hyvänä, sittem-

intuitsioni eli henkinen ymmärrys, joka näkee totuuden ja kauneuden ja rakastaa kaikkia; manas on järki, ymmärrys, ajate; kama on himo, halu; präna on elämänvoima, elonprinsippi.

min oppinut epäröimään ja punnitsemaan. Hänen lopullinen valintansa, kun hän itsetietoisena katselee elämää silmästä silmään, riippuu nyt siitä, mihin suuntaan hänen valikoimisensa ylipäänsä on käynyt. Jos hän on elämän koulussa oppinut rakastamaan totuutta, jumalaa, kauneutta, hyvyttä, jaloutta enemmän kuin omaa etuaan, silloin hän valitsee oikean tien; mutta jos hän on tottunut asettamaan kaikessa oman miinänsä etusijalle, silloin hän joko kallistuu vasempaan päin tai kauhistuu omaa sydäntään ja lykkää valinnan tuonemmaksi.

Tämä nyt on se koetus, joka kerran tulee jokaisen ihmisen eteen, ja oikein valitessaan hän astuu sille tielle, jota on kutsuttu milloin opetuslapsen uraksi, milloin vihkimyksen asteikoksi, milloin pyhyyden tai salatieteilijän tieksi.

Me ihmiset emme onneksi vielä seisoiden näiden porttien luona. Meillä on vielä kehitysaikaa edessämme, tuiki tarpeellinen valmistusaika.

Mutta juuri sentähden meillä on edessämme suuri mahdollisuus. Me voimme nyt jo kasvattaa itseämme oikein valitsemaan. Ja me voimme vieläkin enemmän.

Me voimme jouduttaa tätä valmistavaa kehitystämme. Sen sijaan, että jäisimme odottamaan, kunnes elämä kuljettaa meidät Tien alkuun, me voimme itse vapaasta tahdosta vaeltaa elämän porttien luo, vaeltaa pitkin sitä „*kaitaa tietä*, joka elämään vie”.

Eikä tämä kaita tie nyt enää ole mikään salaisuus. Se on se tie, joka askel askelelta vapauttaa meitä itsekkyydestämme ja alemmasta minästä ja kasvattaa meissä selvänäköistä rakkautta jumalaa ja kaikkea olevaista kohtaan. Se tie on alati kasvavaa uskoa henkisiin arvoihin, uskoa hyvän voittoon, uskoa omassa itsessämme asuvaan jumalalliseen voimaan.

Senkin tien alussa on herämys. Herämys, joka näyttää, kuinka tyhjä elämä on ilman jumalaa — ilman kauneutta, ilman totuutta ja ennen kaikkea ilman

hyvyttä ja rakkautta, ja samalla päätös luopua itsekkyydestään ja palvella totuutta, hyvyttä, jumalaa.

Tämäkin valmistava kaita tie saattaa näyttää kolkolta ja vaikealta. Mutta sen vaikeudet ovat verrattain helposti voitettavissa ja sen kolkkaus pian haihtuu. Sillä ensimmäisestä askelesta aikain astuu rauha ihmisen sieluun, se „rauha, joka käy yli kaiken ymmärryksen”.

Se rauha on todellisen *asketismin* tuulos. Ainoastaan asketi voi sen rauhan saavuttaa. Sillä mitä on asketi ja asketismi? Tavallisesti kauhistutaan tätä sanaa. Sanotaan, että se on itsensäkiduttamista ja viitataan Indian fakireihin ja keskiajan mielettömiin katumuksetekijöihin. Mutta miksikä itsensäkiduttaminen on niin kauhea? Eikö itsensä hemmotteleminen ole ainakin yhtä kauhea, jollei kauheampi? Itsensäkiduttaja koettaa toki saada valtaa oman alemman luontonsa yli, mutta itsensä hemmottelija antaa sille vapaat ohjaket.

Yhtäkaikki asketismi sanan järjellisessä merkityksessä ei ole itsensäkiduttamista. Itsensäkiduttaminen voi päinvastoin samoinkuin itsensä hemmotteleminen kehittää ihmistä väärään suuntaan: jos jälkimäinen kehittää hänen nautinnonhimoaan, saattaa edellinen kasvattaa hänen vallanhimoaan — ja nautinnon- ja vallanhimo ovat juuri ne kaksi tummaa varjoa, jotka valkoisen ja mustan magian tienhaarassa sokaisevat hänen silmänsä. Mutta mikä sitten on varsinainen asketismi? Kreikkalainen sana *askeesis* merkitsee yksinkertaisesti „harjottelu”. Ja se harjottelu, josta on kysymys kaidalla tiellä, on ennen kaikkea oman itsekkyytensä voittaminen. Ei mitään itsensäkiduttamista ulkonaisessa merkityksessä, vaan sisällinen valvonta, sisällinen taistelu, sisällinen pyrkimys epäitsekkyyteen. Siis asketismi, joka ei vaadi mitään ulkonaisia temppuja, ei erakkoelämää eikä munkki-luostaria — vaikka toiselta puolen tietysti munkki ja erakkokin voivat olla todellisia asketeja —, vaan itsensä har-

jottelua kaikessa hyvässä ja epäitsekkyudessa, joka saattaa tapahtua — ja nykyaikana sangen mukavasti tapahtuu — keskellä jokapäiväisen elämän touthua ja pikku huolia.

Tätä harjottelua voimme syystä kutsua asketismin negatiiviseksi puoleksi. Positiivinen asketismi taas on se älyllisruumiillinen harjottelu, jonka tarkotuksena on puhdistaa ihmisen käyttövälineitä, mentaalista, astralista ja fyysillisistä ruumista. Tässä harjottelussa noudatetaan monenlaisia järjestelmiä. Madame Blavatsky on edellämaitussa artikkelissaan maininnut muutamia tämänlaatuisia sääntöjä. Näitä asioita otamme vielä puheeksi useita kertoja tämän vuoden Omassatunnossa ja esitämme vielä toisenlaisia harjotussääntöjä.

Asketisen harjottelun kokonaistuloksena on, että ihminen kasvaa yhä itsetietoisemmaksi henkisesti, että hän lä-

henemistään lähenee jumalaa, kuolematomuutta ja kaikkia salaisia voimia.

Jos siis tällä tavalla asketismia harjottaen etenemme kaidalla tiellä, lähestymme vähitellen elämän portteja. Ja kuta lähemmäksi niitä me joudumme, sitä selvemmin aavistamme, mitä salaisia voimia niiden takana piilee. Odottamattamme koituukin päivä, jolloin seisomme porttien luona ja eteemme avautuu Elämän Tie — kaksi tietä, joista toinen vie oikealle, toinen vasemmalle. Mutta meidän sydämemme täytyy sanomattomalla riemulla ja kiitollisuudella, sillä vasen ei meitä houkuttele! Olemme jo ennen tottuneet valitsemaan oikein — ja nyt kiiruhdamme eteenpäin epäroimättä, sivulle vilkaisematta kohti kultaista temppeä, josta korviimme kajahtaa taivaallisten kuorojen iloa uhkuvat tervehdysymfoniat.

Pekka Ervast.

Salatiede ja salatieteilijät.

IV.

Salatieteilijälle välttämätön ominaisuus.

Joka ihmisessä on uinuvia kykyjä, joilla hän voi saavuttaa tietoa korkeammista maailmoista. Mystikko, teosofi tai gnostikko puhuu sielumaailmasta ja henkimaailmasta, jotka hänelle ovat yhtä todellisia kuin se maailma, jonka me fyysillisin silmin näemme ja fyysillisin käsin kosketamme. Joka hetki voi kuulija sanoa itselleen: „Sen, mistä hän puhuu, voin minäkin oppia, kun olen itsessäni kehittänyt vissejä voimia, jotka nyt vielä ovat kätkössä.” On vain vielä jälellä kysymys, kuinka on alettava näiden kykyjen kehittämistä. Tätä voivat neuvoa ainoastaan ne, jotka jo ovat nämä kyvyt saavuttaneet. Niinkauan kuin ihmiskunta on maan päällä elänyt, on aina ollut kouluja, joissa tällaisten kykyjen omistajat ovat pyrkijöitä opettaneet. Niitä kutsutaan salaisiksi kouluiksi ja niissä annettua opetusta salatieteeksi eli esoteriseksi opetuksiksi. Tällainen nimitys herättää luonnollisesti väärinkäsitystä. Joka sen ensi kerran kuulee, voi helposti harrastua uskomaan, että näiden koulujen jäsenet tahtovat muodostaa erityisen etuoikeutetun luokan, joka mielensä mukaan kätkee tietonsa kanssaihmisiltään. Voipa hän ajatella niinkin, että tuossa tiedossa kenties ei olekaan mitään sen kummempaa. Hänen tekee näet mieli uskoa, että jos se olisi oikeata tietoa, ei sitä tarvitsisi salassa pitää: se voitaisiin silloin julki julistaa ja sen edut tulisivat kaikkein ihmisten saataisiin.

Ne jotka ovat salaiseen tietoon vihityt, eivät vähääkään ihmettele, että vihkimätön näin ajattelee. Vasta se, joka johonkin määrään on kokenut vihkimystä olemassaolon korkeampiin salaisuuksiin, voi käsittää, miksi sen vihkimyksen luonto on salainen. Mutta voidaan kysyä: „kuinka sitten näin ol-

len vihkimättömässä ollenkaan voi kasvaa tämän n. k. salaisen tiedon halu? Kuinka ja miksi pitäisi hänen etsiä jotakin, jonka luonteesta hänellä ei voi olla käsitystä?” Mutta sellainen kysymys perustuu aivan väärään käsitykseen salaisesta tiedosta.

Todellisuudessa ei ole mitään eroa „salaisen tiedon” ja muun inhimillisen tiedon ja taidon välillä. Tämä salainen tieto ei ole tavalliselle ihmiselle sen kummempi salaisuus kuin kirjoitustako on salaisuus sille, joka ei osaa edes lukea. Ja aivan niinkuin jokainen oikeaa menettelyä noudattaen voi oppia kirjottamaan, niin voi myös jokainen oikeaa tietä kulkien tulla opetuslapsiksi, vieläpä opettajaksi. Ainoastaan yhdessä suhteessa ovat ehdot tässä toisenlaiset kuin ulkonaisessa ajatus-toiminnassa. Kirjotustaidon saavuttamiseen voi joltakulta puuttua mahdollisuus köyhyden tai hänen paikkakuntansa alhaisen sivistyskannan takia, mutta korkeampien maailmojen tieto on esteittä jokaisen vilpittömän etsijän saavutettavissa.

Monet uskovat, että ihmisen on sieltä tai täältä löydettävä korkeamman tiedon Mestareita saadakseen niiltä johdatusta. Mutta vakavan etsijän ei tarvitse suinkaan pelätä mitään vaikeutta sellaisen Vihityn löytämisessä, joka hänet voi johtaa maailman syvimpiin salaisuuksiin. Päinvastoin jokainen voi olla varma siitä, että joku Vihitty hänet löytää tavalla tai toisella, jos hänellä on todellinen pyrkimys tähän tietoon. Sillä Vihittyjen kesken on ankara laki, joka kieltää heitä pidättämästä keltään hänelle kuuluvaa tietoa. Mutta yhtä ankara laki kieltää ketään saamasta salaista tietoa, ennenkuin hän on sen arvoinen. Ja mitä täydellisempi Vihitty on, sitä tarkemmin hän nou-

dattaa näitä kahta lakia. Kaikki Vihi-tyt käsittävä veljeskunta on ikäänkuin muurin ympäröimä ja äskennainitut säännöt ovat muurin kaksi kovaa koos-sapitävää tukea. Te voitte elää likeis-sessä ystävyydessä Vihityn kanssa ja kuitenkin tämä muuri erottaa teidät hänestä, niinkauankuin ette ole itse tullut Vihityksi. Vihitty voi antaa teille täyden luottamuksensa ja rakkautensa, mutta hän uskoo teille salaisuutensa ainoastaan, kun itse olette siihen val-mis. Voitte imarrella häntä, voitte kiu-sata: mikään ei häntä saa ilmaisemaan teille sellaista, minkä hän tietää vää-räksi julkaista, koska te nykyisessä ke-hitystilassanne ette ymmärtäisi oikein ottaa salaisuutta sieluunne.

Tiet, jotka ihmisen johtavat salaisuuden saavuttamiseen, ovat selvästi ku-vatut. Ne ovat katoamattomin kirjai-min piirretyt niihin tempeleihin, joissa Vihityt salaisuuksia säilyttävät. Mui-naisina, esihistoriallisina aikoina nämä temppelit olivat ulkonaisesti näkyviä, meidän päivinämme, koska olemme tulleet niin epähenkiseksi, ovat ne enim-mäkseen näkymättömät. Mutta kaik-kialla niitä on olemassa ja joka etsii, voi löytää.

Ainoastaan omasta sielustaan voi ihminen löytää keinot, jotka hänelle avaavat Vihityn huulet. Määrätyn pit-källe on hänen itsessään kehitettävä erityisiä kykyjä, ja silloin Hengen suu-rimmat aarteet tulevat hänen omikseen.

Hänen on alettava saattamalla sie-lunsa määrättyyn tilaan. Okkultismin tutkija kutsuu sitä antaumuksen, kun-nioituksen tilaksi. Ainoastaan se, joka on tässä mielentilassa, voi tulla salai-sen tiedon oppilaaksi. Ja ne, joilla on näissä asioissa kokemusta, voivat lapsessakin huomata lähestyvän ope-tuslapsiuden merkit. On lapsia, jotka uskonnollisella vavistuksella katsovat niihin, joita he ihailevat. Sellaiset hen-kilöt he asettavat niin korkealle, ettei heidän sydämensä sisimmässä sopu-kassakaan voi nousta arvostelun tai vastustuksen ajatusta. Sellaiset lapset

kasvaessaan nuorukaisiksi ja neidoiksi, ovat onnellisia saadessaan ihailia jota-kin ihailun arvoista ja heidän joukos-taan ovat monet opetuslapset lähteneet.

Oletteko koskaan pysähtyneet jon-kun arvossapidetyn miehen oven eteen ja tällä ensi käynnillänne tunteneet miltei uskonnollista kammoa koskies-sanne ovenriipaan mennäksenne ta-loon, joka teistä tuntuu pyhältä pai-kalta? Silloin teissä on ilmautunut tunne, joka voi olla tulevan opetuslap-siuden siemen. Jokaiselle kehittyvälle ihmiselle tällaiset tunteet ovat siunausta ja ovat rakennuskiviä. Mutta ei ole ajateltava, että nämä kyvyt ovat alis-tuvaisuuden ja orjuuden siemeniä. Ko-kemus on näyttänyt, että ne, jotka pystyimmässä pitävät päänsä, juuri ovat niitä, jotka ovat oppineet kunnioitta-maan, missä kunnioitus on paikallaan. Ja kunnioitus on aina paikallaan, kun se tulee sydämen syvyydestä.

Jollemme itsessämme kehitä tätä syvälle juurtunutta tunnetta siitä, että on jotakin itseämme korkeampaa, niin emme koskaan saa voimaa korkeam-malle kehittymään. Vihitty on saanut voiman järjessään nousemaan tiedon korkeuksiin ainoastaan siten, että hän on sydämensä ohjannut antaumuksen ja kunnioituksen syvyyksiin. Hengen huipuille käy tie vain nöyryyden port-tien kautta. Tietoa voitte saavuttaa vasta, kun opitte sille arvoa antamaan. Ihmisellä on kyllä oikeus katsoa Todel-lisuutta silmästä silmään, mutta hänen on ensin hankittava tämä oikeus. Hen-kistä elämää ohjaavat lait niinkuin fyy-sillistäkin. Hiero lasipuikkoa sopivalla aineella, niin se tulee sähköiseksi, s. o. saa voiman vetämään puoleensa ke-veitä esineitä. Tämä on esimerkki luon-nonlaista. Tämän tietää jokainen vä-hänkin fysikkaan perehtynyt. Samaten jos joku on perehtynyt edes okkultis-min ensi alkeihin, tietää hän, että jo-kainen sielussa kehkiävä todellisen alti-tiuden tunne kasvattaa voiman, joka enemmän tai myöhemmin viepi Tie-don Tielle.

Jolla on itsessään tällainen alttiuden eli antaumuksen tunne tai joka on onnistunut saamaan sen kasvatuksen kautta, hänellä on siitä paljon apua, kun hän myöhemmin elämässään alkaa pyrkiä korkeampaan tietoon. Mutta joka on sellaista edellytystä vailla, joutuu moniin vaikeuksiin kohta Tiedon Tien ensi askeleilla, jollei hän uutteralla itsekasvatuksella koeta itsessään kasvattaa tätä alttiuden tunnetta. Meidän aikanamme on erityisen tärkeätä, että tähän kiinnitetään huomiota. Sivistyksemme tähtää enemmän kritiikkiin ja tuomitsevaan arvosteluun kuin epäitsekäisen ja alttiiksiantavaan kunnioitukseen. Mutta jokainen paheksuva arvostelu lamauttaa sielun voimia korkeamman tiedon saavuttamiseksi ja taas kaikki syvällinen alttius kehittää niitä. Tällä emme suinkaan tahdo sivistystämme tuomita. Juuri tätä kriittillistä arvostelukykä, joka „tutkii kaikki ja pitää sen, kuin hyvä on”, me saamme kiittää sivistyksemme suuruudesta. Emme koskaan olisi päässeet tieteeseen, kaupan, teollisuuden, lainopin nykyiselle kannalle, jollemme olisi kaikessa käyttäneet arvostelukykymme ja järkemme mittapuuta. Mutta mitä täten on ulkonaisessa kulttuurissa voitettu, se on saatu maksaa vastaavalla tappiolla henkisen elämän korkeamman tiedon alalla.

Nyt jokaisen on selvästi käsitettävä, että sille, joka elää keskellä aikamme ulkokohtaista sivistystä, on hyvin vaikeata edistyä korkeampien maailmoitten tiedossa. Hän voi sen tehdä vain, jos hän sisäisesti tarmokkaasti työskentelee. Aikoina sellaisina, jolloin ulkonaisen elämän olot olivat yksinkertaisemmat, oli henkinen suuruus helpommin saavutettavissa, Elämän olot sallivat sen paremmin tulla huomatuksi, mikä ansaitsi arvoa ja pyhänä pitämistä. Kriittillinen aika alentaa nämä ihanteet, muut tunteet astuvat kunnioituksen, ihailun ja rukouksen sijalle. Meidän aikanamme painetaan paremmat tunteet alas, niin että ne jokapäi-

väisessä elämässä joutuvat yhä enemmän syrjään.

Joka pyrkii korkeampaan tietoon, hänen täytyy itse viljellä sitä omassa sielussaan. Sitä ei voi saada tutkimalla, ainoastaan elämällä. Opetuslapsiksi pyrkijän on alinomaan harjoitettava tätä kunnioittavaa sieluntilaa. Ympäristössään täytyy hänen huomata kaikki, mikä kysyy hänen ihailuaan. Milloin hänen velvollisuutensa ja olonsa suinkin sallivat, on hänen koetettava kokonaan kieltäytyä arvostelemasta ja tuomitsemasta mitään. Jos moitin jotakin ihmistä hänen heikkoutensa takia, riistan itseltäni sitä voimaa, mikä tarvittaisiin korkeamman tiedon saavuttamiseen, mutta jos rakastavasti koetan syventyä hänen ansioihinsa, kokoan enemmän tätä voimaa. Opetuslapsen on alinomaan seurattava tätä neuvoa. Kokeneet salatieteilijät ymmärtävät, kuinka tähdelmistä heille on alati etsiä mitä hyvää on kaikissa asioissa ja pidättäytyä paheksuvasti arvostelemasta mitään. Eikä tämä saa olla vain ulkonaisena sääntönä vaan sen on tultava sielun sisäiseksi ominaisuudeksi. Se antaa voimaa täydentämään ja viimein kokonaan uudistamaan meidät. Mutta tämän uudistuksen on tapahduttava sisässämme, ajatuselämässämme. Ei ole kylliksi, jos osotan kunnioitusta vain ulkonaisessa käytöksessäni jotain ihmistä kohtaan, vaan minun on tunnettava se alinomaan sielussani. Opetuslapsen tulee sentähden kokonaan karkottaa tietoisuudestaan kaikki halveksumisen ja arvostelun ajatukset ja kaikin voimin pyrittävä kunnioittavaan sieluntilaan.

Joka kerta, milloin päättävästi poistamme mielestämme kaikki jäännökset halventavasta ja epäluuloisesta kanssi-ihmistemme arvostelusta, astumme askeleen lähemmäksi korkeampien asioiden tuntoa. Ja nopeasti nousemme, jos sellaisina hetkinä täytämme ajatussemme ainoastaan kaikella, mikä herättää kunnioitusta ja ihailua ihmisiä ja asioita kohtaan. Jolla on näissä

asioissa kokemusta, hän tietää, että sellaisina hetkinä ihmisessä herää uinuvia kykyjä. Hänen henkiset silmänsä aukenevat ja hän alkaa ympärillään nähdä semmoista, mitä hän ei ennen nähnyt. Hän huomaa katsoneensa maailmaa vain yhdeltä puolelta. Jokainen, jonka yhteyteen hän tulee, näkyy hänelle nyt aivan uudelta puolelta kuin ennen. Tietenkään hän ei vielä yksinomaan tämän elämänsäännön kautta voi nähdä sitä, mitä sanotaan ihmisen *auraksi*, sillä tähän vaaditaan vielä korkeampaa harjotusta. Mutta hän voi päästä tähän korkeampaan harjotukseen, jos hän sitä ennen on käynyt perinpohjaisen alttiiksiantamisen koulun läpi.

Äänetön ja ulkomaailmalle huomamaton on Opetuslapsiuden tiellä vaeltaminen. Ei ole kenenkään tarvis huomata oppilaassa muutosta. Hän tekee velvollisuutensa ja hoitaa ammittiansa niinkuin siihenkin asti. Muutos tapahtuu vain sielun näkymättömässä syvyydessä. Ensiksi hänen koko sieluelämänsä täyttyy syvällä kunnioituksella kaikkea kohtaan, mikä sitä ansaitsee. Ja niinkuin aurinko säteillään elähyttää kaikkia, niin opetuslapsen elämässä tämä kunnioitus elvyttää sielun käsityskykyä.

Ihmisten ei ole helppo ensin uskoa, että sellaisilla tunteilla kuin arvonannon ja kunnioituksella on mitään tekemistä ymmärryksen kanssa. Tämä tulee siitä, että on totuttu pitämään ymmärrystä erityisenä taitona, joka ei mitenkään riipu sielun muista kyvyistä. Näin ajatellessamme unohdamme, että juuri sielu ymmärtää. Ja tunteet ovat sielulle mitä ruoka ruumiille. Jos ruumiille annamme kiviä leivän asemasta, lakkaa se toimimasta. Näin on sielumekin laita. Kunnioitus, alttiiksianta-

mus on kuin ravintoa, mikä tekee sielun terveeksi ja vahvaksi ja varsinkin kykeneväksi ymmärtämään. Halveksiminen, vastenmielisyys ja väärä arvostelu tuottaa nälkää ja kuihtumista. Salatieteilijälle tämä tosiasia näkyy „aurasta”. Kunnioitusta tavoittava sielu muuttaa auraansa. Punakeltaiset ja ruskeanpunaiset värit katoavat ja niiden sijaan tulee sinipunervia vivahduksia. Ja silloin avautuu ymmärtämyksen lahja. Se kokoo ympäriltään tietoja asioista, joista sillä ennen ei ollut aavistusta. Kunnioitus synnyttää sielussa myötätunnon voimaa ja tämän kautta me herätämme ympäröivissä ihmisissä samanlaisia ominaisuuksia, jotka muuten jäisivät kätköön.

Vielä vaikuttavampi on tämä kunnioituksen kautta saavutettu voima, jos siihen yhtyy vielä toinen tunne. Pyrkijä oppii yhä vähemmän kiinnittämään huomionsa ulkomaailman vaikutelmiin ja sensijaan kehittämään vilkasta sisällistä elämää. Se joka syöksee yhdestä ulkonaisesta vaikutelmasta toiseen ja alinomaa etsii ajankulua, ei löydä tietä salatieteeseen. Opetuslapsi ei saa tulla tylsäksi ulkomaailman suhteen vaan hänen sisäinen elämänsä on hänelle osottava, millä tavalla hänen on otettava vastaan vaikutuksia ulkoapäin. Tullessaan ihanasta vuoristosta on syvämielisellä ja rikastunteisella ihmisellä aivan eri kokemukset kuin tunteettomalla. Ainoastaan se mitä sisässämme koemme avaa meille ulkonaisen maailman kauneudet. Toinen purjehtii valtameren poikki ja saa sieluunsa vain vähän kokemuksia, mutta toinen on siinä saanut kuulla maailmanhengen ikuista kieltä ja nähnyt luomisen salaisuuksien eteensä avautuvan.

Rudolph Steiner.

Eripainos Omatunto-lehdestä v. 1907
Kirjoitussarja: Salatiede ja salatieteilijät
Pekka Ervast, H. P. Blavatsky, Rudolf Steiner

Kristosofinen Kirjallisuusseura ry

Painettu Karisto Oy:n kirjapainossa
Hämeenlinna 1993
Digitalisoitu näköispainos 2006